

Van Heldin tot klein bang meisje

AMSTERDAM, vrijdag
Eindloos lang duurt haar
eenzame gang naar de brand-
stapel. Ze is bang, intern bang
en alleen. Zelfs haar bidden
roept geen enkele reactie op,
de mensen die haar eerder op
haar zegelocht begelieden,
zwijgen.

Bevaat eindigen schrijver
Peter de Graaf en regisseur
Lisbeth Cölfel met deze ver-
schrakelijke scène dit bijzon-
dere stuk geschiedenis. Ze la-
ten de triandelen voor wat ze
zijn en gaan diep in op de em-
sies van een angstig en een-
zaam 17-jarig meisje, Jeanne
d'Arc, dat roept een bijna on-
troyelijke opdracht heeft ver-
vuld.

Vroeger leerde elk kind het
verhaal van de heldin van het
die ze van onder de koeien
versloot, iedereen ervan over-
tuigde dat God haar had bevo-
len Frankrijk van de Engelsen

te bevrijden en ervoor te so-
gen dat koning Charles tot
koning gekroond kon worden.
Ze kreeg zij van hem een leger
en bood de strijd met de Eng-
elsen aan en won. Het volk,
gepersonifieerd in de gestalte
van de knecht Gilles de Rais,
aan haar voeten, de gewel-
dige kon haar bloed wel drik-
ken. Het is dan ook niet ver-
wonderlijk, dat zij na ver-
doden te zijn door een Engelse
keizerlijke rechtbank wordt
berecht. Schuldig bevonden
aan ketterij wordt ze tot de
brandstapel veroordeeld.

Tot dat moment is Jeanne
steeds in actie geweest, sterk
en vol overtuiging. Ze vecht
tegen de opstand en lafheid
van Charles. Ze bukt van
woede over het eindeloze ge-
waarde van de legerleiding,
Aartsengel Michael, in stri-
deloos wit pak en met schat-
telijke vleugels, wijkt niet van

haar zijde en steunt haar on-
voorwaardelijk. Het is Jean-
ne, die al het goede in Gilles de
Rais, een aartschakel, naar
boven roept; zij is het die de
bischop naar zijn hoofd geeft
meer aan wereld dan zaken dan
aan God te denken.

Weerloos

En dan tilt ze alleen in haar
oel. Kwetsbaar en totaal ver-
ward door de moordende vra-
gen van het kerkelijk gerecht
en de niet minder dodelijke
uitpraak. Ze tilt met de schen-
ken van een nog heilighog-
heid leven in haar handen en
de vraag waarmee het allemaal
gedoemd heeft, kan zij niet
meer beantwoorden. Deze om-
meestal werkt als een soort
breuklijn. Jeanne wordt van
heldin tot meisje; op dat mo-
ment is ze net als ieder ander
kind uit het publiek. Ilang, on-

keker, alleen en vol onbeten-
wordde vragen. Knap is de wij-
ze waarop Debbie Krupar in
de rol van Jeanne deze over-
gang mogelijk maakt.

'Jeanne d'Arc' is een sterk
van tegensstellingen. De ab-
stracte vermgogeven serie —
geen strijdgevoel maar socia-
lisme — versus de mee-
dan gruwelijk realistische be-
schrijving van de dood op de
brandstapel. Er is veel humor
die de ernst oplicht. De zwak-
ke en lulle Charles staat te-
genover de sterke Jeanne;
maar steeds in haar weer de
aartsengel Michael toont zeer
geestige rol van Judd Vrijdagi
als intermediair tussen alle
partijen.

De Graaf en Cölfel hebben
van Jeanne een levend mees-
gemaakt. Ze lovent dat de
spanning in de taal (toespre-
ke als haar laatste gang naar de
brandstapel maakt. 'Jeanne
d'Arc' is niet gemiddeld,
maar het is zeker een voorstel-
ling die je absoluut niet mag
missen.

De voorstelling is voor le-
deren vanaf 6 jaar vanavond
en morgenavond te zien in de
Krabbeling, aanvang 20.00 uur
en op zondag 18 december om
14.00 uur in de Brakke Grond.

Marla Kleise

Debbie Krupar
in haar zet over-
tuigend de Fran-
se heldin naar.
Lisbeth Cölfel
van Saar als
Gilles de Rais
als Gilles de Rais.

Foto: Smeester

